

Rybnik, 18 maja 2016 roku

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły, siedziba: **Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 im. Jana Pawła II w Rybniku, ul. Kuglera 8a, 44-217 Rybnik.**
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły: _____
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty, 40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a.**
4. Imię i nazwisko kontrolującego: _____
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: OP-DO.057.2.1517 .2016 z 6 maja 2016 roku.
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: **10 do 13 maja 2016 roku.**
7. Tematyka kontroli: **kontrola doraźna dotycząca realizacji procesu kształcenia przez nauczyciela języka polskiego oraz nadzoru dyrektora w tym zakresie w kontekście skargi.**
8. Czynności kontrolne:
 - a) rozmowa z:
 - dyrektorem szkoły _____
 - nauczycielem języka polskiego _____
 - b) przegląd następującej dokumentacji:
 - teczka akt osobowych _____ dokumenty dot. kwalifikacji nauczyciela, stopnia awansu zawodowego, oceny pracy,
 - dokumentacja dyrektora szkoły dot. nadzoru pedagogicznego sprawowanego nad pracą _____ skarga rodziców z 04.11.2015 (data wpływu: 17.11.2015), odpowiedź do skarżących (01.12.2015), pismo _____ z 19.11.2015 (data wpływu (20.11.2015), notatki służbowe (26.11.2016, 22.04.2016, 11.05.2016, 13.05.2016), wyjaśnienia nauczycielki (11.05.2016), arkusze obserwacji zajęć, protokoły spotkań z rodzicami, plan nadzoru pedagogicznego w części dot. _____ teczka akt osobowych w zakresie stopnia awansu zawodowego nauczycielki oraz jej kwalifikacji, pismo Państwa _____ (18.11.2015), projekt organizacji pracy szkoły na rok 2016/17,
 - pismo _____, w którym nauczycielka ustosunkowała się do zarzutów zawartych w skardze (12.05.2016)
 - księga protokołów w części dot. planowania nadzoru dyrektora w roku szkolnym 2015/16,
 - rejestr skarg,

- dziennik lekcyjny klasy Vb,
 - dwa wybrane zeszyty uczniów klasy Vb.
- c) inne działania:
- obserwacja zajęć języka polskiego prowadzonych przez _____ w klasie Vb,
 - badanie ankietowe przeprowadzone wśród uczniów klasy Va i VI.

9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

- A. W dniu 19 kwietnia 2016 roku do Kuratorium Oświaty w Katowicach wpłynęła skarga rodziców uczniów Szkoły Podstawowej nr 37 w Rybniku dotycząca nauczyciela języka polskiego _____ oraz braku odpowiedniego nadzoru dyrektora nad jej pracą. W piśmie zawarto szereg zarzutów dotyczących nauczycielki, np.: nieuprzejmość w stosunku do dzieci i rodziców, niedotrzymywanie terminów poprawiania prac uczniowskich, brak kontroli zeszytów, brak systematyczności w ocenianiu dzieci, nieudzielanie bieżącej informacji zwrotnej na temat ich postępów, lekceważący stosunek do realizowanej podstawy programowej i odtwórcze jej realizowanie, a także częste wychodzenie z sali podczas zajęć i pozostawianie uczniów bez opieki oraz korzystanie w czasie lekcji w celach prywatnych z telefonu komórkowego. Rodzice twierdzą, że swoje uwagi kilkakrotnie zgłaszali dyrektorowi szkoły, ale, w ich ocenie, interwencje te przyniosły tylko krótkotrwałe efekty i w rezultacie sytuacja się nie zmienia. Rodzice, widząc brak dbałości nauczycielki o bezpieczeństwo uczniów oraz nieodpowiednią jakość jej nauczania, proszą o zmianę nauczyciela języka polskiego dla swoich dzieci.
- B. Pani _____ jest jedynym nauczycielem języka polskiego w szkole. W bieżącym roku szkolnym uczy we wszystkich klasach drugiego etapu edukacyjnego, tj. IV, Va, Vb i VI. Dodatkowo przydzielono jej realizację zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz w ramach Karty Nauczyciela prowadzi koło ortograficzne dla dwóch grup uczniów. W obecnym roku szkolnym dyrektor nie powierzył Jej zadań wychowawcy klasy. Jest nauczycielem dyplomowanym od 2009 roku – legitymuje się aktem nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego nr _____ wydanym przez Śląskiego Kuratora Oświaty.
- C. Pani _____ posiada kwalifikacje do prowadzenia zajęć. Ukończyła Uniwersytet Śląski Wydział Filologiczny na kierunku filologia polska _____ z 6 grudnia 2000r., studia magisterskie), dodatkowo studia doktoranckie: _____
 - w zakresie bibliotekoznawstwa i informacji naukowej _____ roku, Uniwersytet Śląski Wydział Filologiczny – IB i INI)
 - w zakresie socjoterapii i terapii pedagogicznej (Uniwersytet Śląski Filia w Cieszynie).
- D. Pani Dyrektor w rozmowie przyznała, że uwagi dotyczące pracy Pani _____ dotarły do niej na początku tego roku szkolnego - 17 listopada 2015 roku (odnotowano ją w Rejestrze Skarg pod nr 1/2015). Wówczas wpłynęła skarga o podobnej treści jak rozpatrywana obecnie przez Kuratorium Oświaty (załącznik nr 1). W szkolnej dokumentacji brak przyjęcia wcześniejszych skarg, mimo że rodzice wspominają o nich w swoim piśmie. Dyrektor pamięta, że pismo dot. pracy Pani _____ zostało złożone w _____ roku. Wtedy rodzice po raz pierwszy poskarżyli się na stosunek nauczycielki do swoich obowiązków. Zdaniem dyrektora, wtedy po rozmowie z nauczycielką sprawa została wyjaśniona i do listopada 2015 roku nie pojawiła się ponownie. Sprawa nie została zakwalifikowana jako skarga, więc jej dokumentacja poddana została procedurze brakowania i obecnie już nie istnieje.

- E. Pani Dyrektor stwierdziła, że do listopada 2015 roku dobrze oceniała pracę Pani [redacted]. W szkolnej dokumentacji jest Karta Oceny Pracy z 23 czerwca 2015 roku, w której nauczycielka otrzymała ocenę wyróżniającą. Poza tym od 2009 roku uhonorowała ją pięcioma Nagrodami Dyrektora (2009, 2010, 2011, 2013, 2014).
- F. Już 17 listopada 2015 roku, bezpośrednio po otrzymaniu skargi rodziców, Pani Dyrektor przystąpiła do jej rozpatrzenia i wyjaśnienia zarzutów. Jak twierdzi, w tym samym dniu przeprowadziła rozmowę z Panią [redacted] oraz wzięła udział w zebraniu rodziców klasy VI, w trakcie którego, zgodnie ze wcześniejszymi ustaleniami, nauczycielka przedstawiała wyniki sprawdzianu próbnego. Podczas zebrania wyjaśniono część zarzutów skierowanych pod adresem nauczycielki. Następnego dnia odbyła się dodatkowa obserwacja zajęć języka polskiego, po której wydano nauczycielce zalecenia. Zaplanowane w planie pracy na 19 listopada 2015 roku zajęcia otwarte prowadzone przez Panią [redacted] stały się kolejną okazją do obserwacji pracy nauczycielki przez dyrekcję szkoły i wydania zaleceń. Pani [redacted] po zapoznaniu się ze skargą 19 listopada 2015 roku, pisemnie odniosła się do stawianych Jej zarzutów (załącznik nr 2), nie zgadzając się z nimi. Sprawa została zamknięta 26 listopada, gdy Pani Dyrektor przeprowadziła rozmowę z Panią [redacted] oraz sporządziła notatkę służbową (załącznik nr 3). Zobowiązano w niej nauczycielkę do zwiększenia ilości prac pisemnych uczniów i systematycznego ich poprawiania, przekazywania w formie pisemnej uczniom informacji o ich postępach i osiągnięciach oraz omawiania błędów popełnianych przez dzieci. Pani Dyrektor zobowiązała również nauczycielkę do zwiększenia liczby ćwiczeń, poprawiania na bieżąco prac uczniowskich, stosowania metod aktywizujących oraz pracy z komputerem. Poza tym nauczycielka miała ponownie zapoznać się z podstawą programową oraz skorzystać z konsultacji doradcy metodycznego języka polskiego. Pouczono ją także, że nie powinna w trakcie zajęć korzystać z telefonu oraz w żadnym wypadku opuszczać sali lekcyjnej pozostawiając uczniów bez opieki.
- G. Pani Dyrektor przygotowała odpowiedź do skarżących się rodziców (załącznik nr 4). Nie odniosła się bezpośrednio do zarzutów, wskazała, do jakich działań została zobowiązana nauczycielka w swojej codziennej pracy na lekcjach.
- H. Niezależnie od ww. działań dyrektor szkoły wzmogła nadzór nad pracą Pani [redacted]. W dniu 14 grudnia 2015 roku przeprowadziła kolejną obserwację zajęć języka polskiego. Poprosiła także o konsultację doradcę metodycznego i 15 stycznia 2016 roku Pani [redacted] pokazała swoją lekcję w obecności dyrektora i doradcy metodycznego Pani [redacted]. Zaplanowano kolejną taką obserwację w kwietniu, ale się nie odbyła z powodu zwolnienia lekarskiego Pani [redacted]. Ostatecznie kilkakrotnie przeprowadzono kontrolę dokumentacji prowadzonej przez nauczycielkę. Kolejnymi działaniami Pani Dyrektor był udział w dodatkowej obserwacji zebrania rodziców klasy VI oraz przeprowadzenie wśród uczniów ankiety na temat odrabiania zadań domowych i korzystania z telefonu komórkowego.
- I. Pani Dyrektor twierdzi, że w wyniku kontroli dokumentacji zaobserwowano brak systematyczności oceniania uczniów przez Panią [redacted]. Badanie ankietowe potwierdziło, że nauczycielka korzysta w czasie lekcji z telefonu komórkowego oraz wychodzi z sali. Ponieważ Pani [redacted] po raz kolejny nie wypełniała swoich zobowiązań, Dyrektor sporządził 22 kwietnia 2016 roku notatkę służbową (załącznik nr 5). Nauczycielka na wezwanie dyrektora uzupełniła braki w dokumentacji, oświadczając pisemnie 11 maja 2016 roku, że „mała liczba ocen z języka polskiego była spowodowana poniekąd moim zaniedbaniem, jak również przerwami w nauce, tj. ferie zimowe, rekolacje wielkopostne, zwolnienie lekarskie”. Nauczycielka, mimo prośby Dyrektora, nie ustosunkowała się do uwag dotyczących korzystania z telefonu i opuszczania sali lekcyjnej (załącznik nr 6). Obserwacja zajęć prowadzonych

w obecności doradcy metodycznego, ujawniła nieprawidłowości w zakresie podawania uczniom celów lekcji, monitorowania pracy całej klasy oraz dbałości o dyscyplinę odpowiedzi udzielanych przez dzieci (załącznik nr 7).

- J. Podczas rozpatrywania skargi, która wpłynęła do Kuratorium, wizytator, poza badaniem dokumentacji, przeprowadził również obserwację zajęć języka polskiego w klasie Vb oraz badanie ankietowe wśród uczniów klas Va i VI. W trakcie zajęć stosunek nauczycielki do uczniów był życzliwy, a dzieci zachowywały się swobodnie oraz zadawały pytania. W sprawdzonych zeszytach uczniów stwierdzono niewiele wpisów nauczyciela, natomiast w dzienniku lekcyjnym odnotowano od 8 do 14 ocen dla każdego dziecka. Badanie ankietowe, poza brakiem dotrzymywania terminów poprawiania uczniowskich prac, nie ujawniło nieprawidłowości w procesie dydaktycznym prowadzonym przez nauczycielkę. Potwierdziło jednak, że zdarzają się przypadki, w których nauczycielka w złości krzyczy na uczniów. Zdarza się, również że ich obraża, a także wychodzi z sali podczas lekcji, zostawiając uczniów bez opieki (załącznik nr 8).
- K. Pani _____ ponownie została poproszona przez wizytatora o pisemnie ustosunkowanie się do zarzutów dotyczących Jej pracy. Nauczycielka nie zgadza się z opinią wyrażoną przez rodziców. Twierdzi, że Jej praca jest zgodna z ogólnie przyjętymi rozwiązaniami metodycznymi. Na lekcjach używa metod aktywizujących, organizuje i przygotowuje uczniów do konkursów, realizuje projekty oraz stosuje się do wewnątrzszkolnego systemu oceniania. Nie korzysta w trakcie lekcji z telefonu komórkowego. Przyznała, że sporadycznie opuszcza salę, gdyż duża liczba dyżurów uniemożliwia jej skorzystanie z toalety w czasie przerwy międzylekcyjnej. Nauczycielka uważa, że w żaden sposób nie obraża uczniów, gdyż jest osobą kulturalną, a Jej kontakty z rodzicami uczniów klas IV-VI układają się doskonale i spotyka się z ich strony z wyrazami uznania (załącznik nr 9).
- L. W szkolnej dokumentacji znajduje się pismo rodziców uczniów, Państwa _____ skierowane do Dyrektora szkoły (załącznik nr 10). Twierdzą, że są zaniepokojeni informacją o skargach na pracę Pani _____. Uważają Panią _____ za nauczyciela sprawiedliwego, lubianego, miłego i wymagającego. Nie zgadzają się z podważaniem kompetencji zawodowych tej nauczycielki przez innych rodziców.
- M. W dniu 11 maja 2016 roku podczas odbywających się spotkań z rodzicami jedna z matek zgłosiła Dyrekcji szkoły (a w dniu 13 maja również telefonicznie - wizytatorowi rozpatrującemu sprawę), że Pani _____ groziła jej przy świadkach rozprawą sądową za złożenie skargi i podważanie kompetencji jako nauczyciela języka polskiego (załącznik nr 11). Pani Dyrektor w związku z zachowaniem nauczycielki spisała notatkę służbową i pouczyła Panią _____ o właściwym zachowaniu i kulturalnym odnoszeniu się do rodziców (załącznik nr 12).
- N. Pani _____ po otrzymaniu skargi rodziców na pracę Pani _____ wzmocniła nadzór pedagogiczny nad jej pracą. Dyrektor zaprzecza, że docierają do niej wcześniej negatywne uwagi o pracy polonistki, dlatego doceniając jej zaangażowanie ustaliła w czerwcu 2015 roku dla nauczycielki ocenę wyróżniającą. Aby rozpatrzyć skargę rodziców, podjęła szereg działań, m.in. zwiększyła liczbę prowadzonych obserwacji zajęć i spotkań z rodzicami oraz kontroli dokumentacji, przeprowadziła z nauczycielką rozmowy wyjaśniające i spisała notatki służbowe, wydała zalecenia. Weszła także w kontakt z doradcą metodycznym oraz przeprowadziła badanie ankietowe. W projekcie organizacyjnym planuje w przyszłym roku ograniczenie prowadzenia lekcji języka polskiego przez nauczycielkę do dwóch klas i przydzielenie jej godzin w szkolnej bibliotece.
- O. Mimo stwierdzonych przez Dyrektora nieprawidłowości, Pani _____ nie zgadza się ze stawianymi jej zarzutami lub je tłumaczy. Wystąpiła publicznie przeciwko jednej

z matek, która zgłosiła swoje uwagi dotyczące jej pracy jako nauczyciela, a także sposobu organizowania przez nią procesu dydaktycznego i systematyczności w ocenianiu dzieci. Taka postawa nauczycielki nie służy rozwiązaniu problemu lecz sprzyja jego utrwaleniu i rozwojowi.

- P. W ocenie wizytatora przyczyn powstałego konfliktu należy upatrywać w zaburzonej komunikacji i niewłaściwej interakcji między nauczycielem, niektórymi rodzicami oraz dyrekcją szkoły, a także w braku zaspokojenia oczekiwań rodziców w stosunku do sposobu nauczania ich dzieci. Uwagi rodziców koncentrują się wokół cech osobowościowych nauczycielki, jej zachowania się oraz sposobu organizacji procesu dydaktycznego. Rodzice oczekują, że zajęcia języka polskiego w szkole będą atrakcyjne, ciekawe i urozmaicone. Domagają się także systematyczności w ocenianiu dzieci oraz informacji zwrotnej dotyczącej stopnia opanowania wiadomości i umiejętności. Ponieważ nauczycielka nie widzi wad w swojej pracy, nie zgadza się z żadnymi zarzutami oraz nie realizuje większości zaleceń, sprawa trafiła do Kuratorium Oświaty. Rodzice mają prawo do wszechstronnej informacji o realizowanym w szkole procesie dydaktycznym. Brak wyczerpującej, adekwatnej do ich potrzeb informacji świadczy o niewłaściwej pracy szkoły.
- Q. W związku z tym, że badanie ankietowe przeprowadzone w trakcie rozpatrywania skargi ujawniło w wypowiedziach dzieci, że w szkole spotykają się z sytuacjami, w których są obrażane, ośmieszane lub poniżane przez nauczycieli oraz zdarza się, że nauczyciele w złości podnoszą na nich głos, zobowiązuję dyrektora do analizy tego problemu, wyjaśnienia sprawy oraz wyciągnięcia konsekwencji w stosunku do konkretnych nauczycieli, jeśli informacje te zostaną potwierdzone.
- R. Dyrektor szkoły w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego powinien dbać o zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki (art. 33 ust. 2 pkt 7 ustawy o systemie oświaty). Niedopuszczalne jest tolerowanie opuszczania przez nauczyciela sali lekcyjnej i pozostawiania uczniów bez opieki. Konieczne jest podjęcie natychmiastowych działań mających na celu zapobieżenie takim sytuacjom w przyszłości i stałe monitorowanie dyscypliny pracy nauczycieli, a także wyciągnięcie konsekwencji służbowych za jej nieprzestrzeganie.
- S. Oryginały dokumentów stanowiących załączniki do sprawy znajdują się w dokumentacji szkoły.
10. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły/placówki: **nie dotyczy**
11. Na podstawie art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (jt. Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.) zaleca się:

W ramach pełnionego nadzoru pedagogicznego nad przebiegiem procesów kształcenia i wychowania oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, co wynika art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dn. 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. z 2015, poz. 2156 z późn. zm.), w związku z brakiem pozytywnych rezultatów podejmowanych działań mających na celu wyeliminowanie

nieprawidłowości w pracy nauczyciela języka polskiego, należy przeprowadzić pogłębioną analizę skuteczności tych działań oraz wyciągnąć wnioski służące rozwiązaniu konfliktu między nauczycielem a rodzicami.

Termin realizacji: od zaraz. Odpowiedzialny za realizację: dyrektor szkoły.

Podjąć skuteczne działania zapewniające uczniom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole zgodnie z § 2 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. nr 6 poz. 69 z 2003 r. późn. zm.) – dot. pozostawiania uczniów bez opieki w trakcie zajęć prowadzonych w szkole.

Termin realizacji: od zaraz. Odpowiedzialny za realizację: dyrektor szkoły.

Rybnik, 18 maja 2016 r.

podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

Rybnik, 18 maja 2016 r.

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

12. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

Rybnik, 18 maja 2016 r.

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i datę odbioru protokołu

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40 – 024 Katowice, zgodnie z § 19 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270).